

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) NOVEMBER 24, 1936.

STEVILKA (NUMBER) 278

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XIX. — LETO XIX.

VRHOVNO SODIŠČE ODOBRILO VAŽEN ZAKON

Newyorški zakon o brezposelnosti zavarovalnici je bil proglašen za ustaven. Štirje sodniki glasovali za, štirje proti, eden pa ni glasoval, ker je bil odsoten.

WASHINGTON. — Zvezno vrhovno sodišče je včeraj proglašilo za ustaven brezpodelni zakon države New York, ki nalaga poseben davek na brezposelnost.

Novi zakon, iz katerega se bo zbiralo brezposelnostni podatek, vrhovno sodišče je bilo enotno razdeljeno — štirje vrhovni sodniki so bili mnenja, da je zakon ustaven, štirje pa, da ni.

Enega sodnika ni bilo zaradi nezgod, namreč Stona, ki je bil v New Yorku.

Ker je bilo število glasov za in proti enako, je bil novi zakon proglašen za ustaven.

Newyorški zakon o neke vrste zveznemu zakonu o plačevanju davka od brezposelnosti, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Novi zakon, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče, ki ga je potrdilo vrhovno sodišče.

Anglija bo branila svojo trgovino v Sredozemlju

Baldwinova vlada je sklenila, da bo poslala v španske vode bojne ladje, da bodo varovale angleške trgovske brode, če treba, tudi s topovi.

LONDON, 23. nov. — Angleška vlada je danes sklenila poslati v Sredozemsko morje bojne ladje, da bodo varovale angleške trgovske ladje v španskih vodah, za slučaj, da bodo španski fašisti začeli izvajati svojo grožnjo ter zapreli španska vladna pristanišča vsem tujim ladjam. Obenem je vlada sklenila, da bo poslala v španske vode, če bo treba, tudi s topovi uprle vsakemu poskusu, da se zavira angleško trgovsko plovbo v španskih vodah. Govori se, da je vlada dobila tekom tega posvetovanja poročilo angleške administracije, da je neka nemška ali italijanska podmornica včeraj napadla španske vladne bojne ladje pred španskim sredozemskim pristaniščem Cartagena. Vlada je dobila tudi poročilo, da se je neka nemška bojna križarka nahajala blizu Cartagena ob času, ko je bilo opaziti dve eksploziji na španski vladni bojni ladji Miguel de Cervantes.

Danes je postalo jasno, da je situacija, ki jo je povzročila nemška grožnja za blokado, zelo resna in da se iz nje prav lahko izcini splošen evropski konflikt. Odločitev, da bodo angleške bojne ladje odgovorile s silo na vsak poskus zaviranja angleške plovbe v španskih vodah, je bila dosežena na ministerski seji že včeraj. Anglija in Francija bosta v tem pogledu najbrž zastopali enake smernice.

Na ministerski seji, ki je o tem sklenila, je bil navzoč tudi vrhovni poveljnik angleške pomorske sile admiral Ernle S. Chatfield, ki je poročal, da je neka tuja podmornica, ki je bila ali nemška ali italijanska, napadla španske bojne ladje. Ministri so spričo tega prišli do pre-

prisanja, da če bi Anglija priznala fašistično blokado španskih vladnih pristanišč, bi bila s tem ustvarjena situacija, katero bi lahko izrabila Hitler in Musolini ter dala rebelom na razpolago svoje bojne ladje, ki bi pod rebelno zastavo lahko ustavljale, preiskovale in zaplenile angleške brode. Odločitev angleške vlade je toliko bolj pomembna, ker je znano, da se je doslej na vse mogoče načine trudila, da se ne ustvari situacija, ki bi utegnila privedi do oboroženega spopada v Evropi.

Če se bo angleška vlada držala svojega sklepa ter poslala bojne ladje v španske vode, se kaj lahko primeri kak incident, ki bo imel dalekosežne posledice. Recimo, da bi kakšna nemška ali italijanska podmornica ali kakšna italijanska ali nemška bojna ladja pod rebelno zastavo skušala ustaviti kako angleško trgovsko ladjo, katero bo spremljala angleška bojna ladja. Slednja bo posvarila prvo, naj se drži proč od angleškega broda, ta pa se za to svarilo ne bo zmenila. Potem bodo zagrmeli angleški topovi.

Če bi bila nasprotna bojna ladja španska rebelna bojna jedinica, bi že to nevarno zamajalo celo evropsko mirovno strukturo; če bi bila pa nasprotna bojna ladja nemška ali italijanska, potem je pa konflikt že skoraj neizogiben.

Vsekakor so tu prva znamenja, da se je britski lev naveličal cincanja zadnjih mesecev in da mu je začela pohajati potrpežljivost.

RIM. — Italijanski vladni uradniki nočejo ne potrditi niti zanikati vesti, da se nahajajo v španskih vodah italijanske podmornice.

Novi ameriški državljani. Pretekli teden so postali ameriški državljani sledeči clevelandski rojaki:

Paul Prince, Barbara Walter, Elizabeta Frančič, Mary Štampfel, Anton Zupančič, Dan Hrnjak, N. Kleinholz, Rose Kelar, Anton Epich, Mary Epich, S. Zagorčič, Matija Moderič, Rose Leben, Jennie Groboljšek, Margaret Rigel, Katie Schmit, Gertrude Sivc, Anna Kolar, Frances Modic, Regina Gerbin, Louis Ferfolja, Mary Poldragi, Mary Korošec, Mary Znidaršič, Mary Schauer, Pauline Susnjar, Anna Kramer, Frances Dolinar, Anna Bubnich, Paula Lozar, Anna Pekarek in Ema Knaus.

Železniški magnat umrl. Včeraj je umrl na vlaku, s katerim se je peljal v New York, Orris Paxton Van Sweringen, clevelandski železniški magnat, star 57 let. Njegov mlajši brat Mantis James, s katerim sta ustvarila enega največjih železniških imperijev na svetu, je umrl minulou spomlad. Ko sta bila na vrhuncu, sta kontrolirala nad 19 tisoč milj železnice, ki so predstavljale vrednost nad dve milijardi dolarjev. Oba sta bila samska.

V bolnišnici. V Emergency bolnišnici, 1780 East 55 St., se nahaja 12-letni Edward Tekautz, 5817 Prosser Avenue. Podvrči se je moral operaciji na slepiču.

DIJAKI PROTI ŽIDOM. VARŠAVA, Polska. — Včeraj je bila končana lakotna stavka 1200 študentov univerze v Vilni, ki so zahtevali, da se židovskim študentom odkaže posebne klopi, da bodo ločeni od ostalih študentov. Stavkujoči študentje so se pomirili, ko je univerza pristala na njihovo zahtevo, da bo namreč ločila židovske študentje od poljskih študentov, ki so s tem popolnoma zmagali. Med poljskimi študenti prevladuje hud sentiment proti židom.

Muzej dobro obiskan. Muzej clevelandskih umetnosti muzeja poroča, da je muzej letos od 1. januarja do 31. oktobra obiskalo 125.000 ljudi, kar je rekordno število ljudi, ki so obiskali muzej.

Muzej dobro obiskan. Muzej clevelandskih umetnosti muzeja poroča, da je muzej letos od 1. januarja do 31. oktobra obiskalo 125.000 ljudi, kar je rekordno število ljudi, ki so obiskali muzej.

Muzej dobro obiskan. Muzej clevelandskih umetnosti muzeja poroča, da je muzej letos od 1. januarja do 31. oktobra obiskalo 125.000 ljudi, kar je rekordno število ljudi, ki so obiskali muzej.

Hlapec Jernej in njegova pravica

Hlapec Jernej noče zvedeti od župana, ki je bil krčmar v Dolini, kje je pravica, a župan mu ne da poštenega odgovora. In Jernej se obrne k ljudem, ki so med tem prišli v županovo krčmo:

“Zdaj ste slišali ljudje božji, zdaj presodite! Po vesti vas vprašam, nikar se ne prenačite besedo! Poznate me vsi in kakor ste moji, ste bili mladež in otročaj, ko sem že oral in žel in kosil. Moj dom je stal, moje polje je zorelo, ko niste imeli doma ni v materinem telesi! Tam gori je moj dom, tam pod klancem, vse tiste polje je moje, doli do potoka, gori do hriba; in moje so tiste prostrane senoži in moj je tisti gozd, ki gleda s hriba temen! Kdo je tam delal, če ni Jernej? Kdo je ukazoval hlapcem in deklam, če ni Jernej? Kdo je prikladal iz nebes božji blagoslov, da je vzraslo bogastvo iz kamna, kakor drevo iz gorčičnega zrna? Kdo, če ni Jernej? —Zdaj je štirideset let, zdaj je vse obdelano, po- žeto in pokoseno in spravljeno—Jernej, zdaj si o- pravil, zdaj povej čulo in pojdi! Tako se je zgodilo: bodite vi moji sodniki, ljudje, presodite in presodite!”

To so Jernejeve besede sovaščanom, ki so se zbrali v krčmi dolinskega župana. Kaj mislijo o Jernejevi pritožbi, kako jo presojajo, boste čuli v naslednjem popoldne v SND, ko nam bodo igralci dramskega društva “Ivan Cankar” predstavili “Hlapca Jerneja in njegovo pravico.” Ne pozabite priti, da se boste spoznali s Hlapcem Jernejem, v katerem je njegov avtor Ivan Cankar posebej slovenskega trpina in njegov trpkost bo za pravico. Kdor v resnici spoštuje velikega Cankarja in njegovo delo, ne bo hotel zamuditi te prilike, da se seznanji s tem njegovim umotvorom!

Kultura

“IVAN CANKAR”

Vse igralce in igralke, ki imajo vloge za “Hlapca Jerneja,” se prosi, da se udeležijo vaje, ki se vrši jutri v sredo ob 8. uri zvečer. Z ozirom na to, da oder SND ni prost, se bo vaja vršila v dvorani št. 3, staro poslopje. — Režiser.

Workers Alliance 23. ward

Nocoj 24. novembra se vrši zanimiva razprava brezposelnih in W. P. A. delavcev v Knausovi dvorani na 62. cesti. To zborovanje sklicuje klub brezposelnih in WPA delavcev, ki je priključen k Workers Alliance of America. Vabi se vse WPA delavce in druge, da se tega zborovanja nocoj udeležite. — Odbor.

Popravek

V zadnjem izkazu Cankarjeve ustanove je bilo navedeno, da so “Napredne Slovenke”, št. 137 SNPJ, prispevale v kampanjski sklad ustanove en dolar. Pravilno je, da je Mrs. Frances Candon na seji tega društva nabrala v ta namen dolar in pol ter to vsoto izročila ustanovi.

Zaroka

Zarokla sta se Miss Anna Razingar, hčerka Mr. in Mrs. Frank Razingar, 10212 Unity Ave., in Mr. Emil Safarik.

Konvencija A D F odglasovala proti Lewisu

Potrnila je odlok eksekutivnega odbora, s katerim je bilo suspendiranih deset velikih unij.

TAMPA, Fla. — Konvencija Ameriške delavske federacije je sinoči po ogorčeni besedni bitki potrdila odlok eksekutivne federacije, s katerim je bilo suspendiranih deset velikih unij, ki predstavljajo eno tretjino članstva federacije, ter jih ponovno suspendirala za nedoločen čas. Te unije so bile suspendirane, ker so se priključile Odboru za industrijsko organizacijo, katerega vodi predsednik unije premogarjev John L. Lewis.

To je bilo pričakovati. Konvencijo so kontrolirali zagovorniki organiziranja po strokah, ki z vsemi štirimi nasprotujejo ideji organiziranja delavcev na masni podlagi industrijskega unionizma. Ti voditelji dolže Lewisa in njegovo skupino, da je s svojo akcijo začela uvajati dualni unionizem, ter zanašati razkol v federacijo. Za suspenzijo je bilo oddanih 21.379 glasov, proti pa samo 2.043 glasov.

Suspendirane unije niso bile zastopane na konvenciji. Imele pa so več zagovornikov, med njimi predsednika unije tipografov Charlesa P. Howarda, ki je včeraj posvaril konvencijo, naj pazi, da ne da povoda za destruktivno medsebojno borbo. Howard je izjavil, da bodo suspendirane unije prisiljene ustanoviti svojo lastno federacijo, če bo konvencija potrdila odlok eksekutivne. To se je zdaj zgodilo.

Mnogi opazovalci so mnenja, da je odprt boj med pristaši strokovnega in industrijskega unionizma zdaj neizogiben. Konvencija je poleg tega odprla odprto pot za drastičnejšo akcijo proti suspendiranim unijam. Eksekutivnemu odboru je bila dana moč, da lahko skliče izredno konvencijo, ako se “rebeli” ne bodo hoteli podati, da bo ukrepala o izključitvi teh unij.

Konvencija s svojo odločitvijo vsekakor ni ublažila napete situacije, temveč je le še bolj napela že tako prenapete strune nasprotstva, ki se lahko vsak čas pretrgajo. Kaj bodo zdaj storile suspendirane unije, se še ne ve. Lewis je telefoniral nekemu svojemu prijatelju, da je eksekutivni odbor federacije “prišel medveda za rep, zdaj naj ga pa sam kroti.”

Slov. Čitalnica na Waterloo

Radi zahvalnega dne se je sejo Slov. Čitalnice Del. Doma na Waterloo Rd. preložilo na mesec december in sicer se bo seja vršila tretjo sredo v mesecu. Ker se bo na seji volilo nov odbor, že sedaj opozarjamo in vabimo člane, da se gotovo udeležijo ter nam pomagajo s svojimi udeležbo do boljšega uspeha. Mi člani bi radi videli kaj novih obrazov na sejah in ne samo ene in iste. Slovenska Čitalnica se zahvaljuje g. Antonu Dolinarju za napis na oknih čitalnice, ki je prav imeniten.

Jutri v sredo se pa vabi čitalničarje na veselico, katero priredi dramsko društvo Anton Verovšek v Del. Domu na Waterloo rd. — Odbor.

Zaroka

Zarokla sta se Miss Anna Razingar, hčerka Mr. in Mrs. Frank Razingar, 10212 Unity Ave., in Mr. Emil Safarik.

Nemške bojne ladje pomagajo rebelom

Španska vlada je obtožila Nemčijo, da so njene bojne ladje sodelovale pri napadu na špansko bojno križarko. Bitka za posest Madrida se nadaljuje.

Ameriško poslanstvo se je umaknilo iz Madrida v Valencijo.

VALENCIJA, 24. novembra. — Španska ljudska vlada je danes definitivno obtožila Nemčijo in Italijo, da dejansko pomagata španskemu rebelnemu brodogradu pri napadih na vladne bojne ladje. Vladna izjava, ki jo je podalo vojno ministrstvo, se glasi, da so Nemci sodelovali pri napadu na vladno bojno ladjo Miguel de Cervantes. Vlada pravi, da je to križarko torpedirala neka podmornica, katero je poslala rebelom na pomoč neka tuja država. Po torpednem napadu na Cervantesa je priplula do vhoda v pristanišče neka nemška torpedovka, ki je prisostvovala napadu od daleč, se prepričala o rezultatih napada ter odplula proč. Vladna izjava tudi dolži Nemčijo, da je dala rebelom na razpolago bojno ladjo za polaganje min pred pristaniščem Bilbao. “Kajti rebeli sami nimajo ladij te vrste,”

Mornariško ministrstvo pa je obtožilo nemške in italijanske bojne ladje, da vrše v španskih vodah vojnisko službo za fašiste, katerim preskrbe vse potrebne (Dolje na 3. str.)

ZAHTEVAJO USTAVNE SPREMEMBE

WASHINGTON. — Prihodnji kongres bo imel nedvomno mnogo opravka z zahtevami za ustavne spremembe, predvsem za dodatke, ki bi zavarovali delavsko in socialno zakonodajo. V poslanski zbornici se menda že organizira blok, ki bo zahteval ustavni dodatek, ki bo dal kongresu polno moč nad industrijsko produkcijo in distribucijo. Kongresni voditelji pa pravijo, da administracija najbrž ne bo podprla nobenega takega gibanja, dokler se zvezno vrhovno sodišče ne izreče o ustavnosti Wagnerjevega zakona za delavske odnose. Volilni rezultat je dal predsedniku Rooseveltu tako moč, pravijo, da lahko po mili volji požene v tek ali ustavi komplicirano proceduro, s katero se ustavne dodatke predložijo posameznim državam.

S štirimi se bo boril

BUDAPEŠTA. — Dr. Franz Sargas, o katerem pravijo srodni njegove žene, da ni noben “žentlemen”, se bo danes boril s štirimi nasprotniki, kateri je pozval na dvoboj, da jim dokaže, da ni strahopetec. Prvotno jih je pozval devet, toda se jih je pet opostilo za žaljive opazke. Sargasova žena je hči bogate aristokratske familije, ki njenega moža prezira, ker ni ne bogat niti aristokrat. Dvoboj so na Madžarskem sicer prepovedani, vžle temu pa se je letos v Budapešti vršilo že 70 dvobojev, ne da bi se policija vmešavala. Dr. Sargas in njegovi nasprotniki se bodo pomerili s sabljami.

ZENSKAM UGAJAJO PLAVOLASCI

NEW YORK. — Ted Pekham iz Clevelanda je tu pred nekaj leti organiziral posebno agencijo, ki se bavi s tem, da prekrbi ženskam, ki pridejo v New York, da se zabavajo na svoje stroške, spremljevalce, za katere plačajo \$5 do \$10. zvečer, \$10 do polnoči in \$25 do 6. zjutraj. Podjetje baje sijajno uspeva. Podjetni Clevelandčan, ki bo šel te dni v London, Anglija, da tam ustanovi enako podjetje, pravi, da večina žensk zahteva visokoraščene, plavalase spremljevalce.

Iz urada S. N. Doma

Naznanja se vsem društvenim tajnikom društev, katere pobirajo asesment v SND, da se bo pobiral asesment jutri 25. v dvorani št. 1 in 2 zgoraj, to pa zaradi tega, ker se v spodnji dvorani vrši veselica Inter-Lodge lige. Prosi se, da se to naznanilo upošteva. — Vodstvo SND.

Nov grob

Ponesrečil se je in umrl za dolga leta pokojni Ivan Saganich, rodom Hrvat in samski, star 54 let in doma iz vasi Vidovici, občina Ceresovci, okraj Lovšin. V Ameriki je bil 32 let. Tu zapuščata brata Dominika. Bil bo pobiral asesment jutri 25. v dvorani št. 1 in 2 zgoraj, to pa zaradi tega, ker se v spodnji dvorani vrši veselica Inter-Lodge lige. Prosi se, da se to naznanilo upošteva. — Vodstvo SND.

Pogrebni obredi bodo opravljani v cerkvi sv. Pavla na E. 40. St.

b) Oj tam za goro—mešan zbor “Zarja.”

5. a) Fantje se skup zbirajo b) Vsi so prihajali.
oktet “Zarja.”

6. a) Najlepše je doma (J. Laharnar). b) Le pevaj (J. Laharnar) — mešan zbor “Zarja.”

7. Tiha luna, duet—Tony Podobnik in Sofie Turkman.

8. a) Tiho potok teče (I. Oevirk) b) Ptici (V. Vodopivec) — damski zbor “Zarja.”

9. Pred nočjo (Dr. A. Dolinar), duet
Valeria Wess in Paula Dolgan

10. Soči (F. Jordan)—mešan zbor “Zarja.”

11. Nastop pevskega zbora “Sloga.”

12. Nastop pevskega zbora “Vojan.”

13. The Workers’ Hymn—mešana zbora Zarja in Vojan.

ODMOR:

14. ČEVLJAR IN VRAG.
Opereta v dveh dejanjih.

Uglazbil *D. Cerar* Besedilo *Rudolf Cerar*

OSEBE:

Čevljar Vrbana	Walter Lazar
Barbara, njegova žena	Victoria Poljšak
Francka, njuna hči	Josephine Turk
Ivan, mizar	Andy Turkman
Jak, sluga Vrbana	Tony Podobnik
Vrag—mefisto	August Komar
Gostje pri Vrbanu	Zbor Zarja

Zborovodja *Joseph Krabec.*

Pri programu igra “Vojanov” orkester, zvečer za ples Barbičev.—Cenjeno občinstvo širom naselbine je vabljeno na to jubilejno priredbo—k proslavi 20-letnice “Zarjanov.” Vstopnina v predprodaji je 40c, pri blazinici 50c za nepolne in zvečer. Vabi odbor

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Ali ne vidiš bede, siromaštva in pomanjkanja, kamorkoli pogledaš, povsod vidiš lakoto in nesrečo. Tvoji dvorjani pa so oblečeni v svilo in baržun! Vi jeste iz zlatih posod in si nabavljate najdražje delikatese iz vseh krajev sveta, tvoj narod pa nima niti krompirja, da si potolaži svojo veliko lakoto!

Izegnij svojo roko in pomagaj obupanemu očetu! Katarina, pomagaj jim, da bodo lahko prehranjevali svoje otroke! Pomagaj nesrečnim vdovam, katerih može so padli za tebe na bojišču! Pomagaj revnim otrokom in slabotnim starem!

Katarina, pojdi med svoje uradnike, pa boš videla, da je to velika tolpa razbojnikov in tatov! Glej tem ljudem na prste, pa boš videla, da se brigajo le za svoj žep, da skubijo narod in da ti slabo služijo!

Pomagaj narodu, ki je dober, je pa reven, — reven radi slabe uprave. Evo ti polja dela, carica, evo ti življenskega cilja: živi za svoj narod, ki je zaslužil, da živi boljše in srečnejše!

Ta ljubezen naj bo v tvojem srcu, Katarina, to je ljubezen, ki te naj osreči.

Ubogi deklici pa pusti njeno ljubezen, — pusti Elizabeti Potemkina!

Sedaj pa Gianettino, zapoj še eno pesem!

Komaj je Potemkin izrekel te besede, ki seveda z njegovim dosedanjim govorom niso bile v nobeni zvezi, je gondolier že razumel dogovorjeno geslo.

On začne odločno veslati in pripelje gondolo k bregu.

— Potemkin, oh Potemkin! — zakriči carica, — poslušaj me!

— Sedaj sem govoril s teboj zadnjikrat v svojem življenju, — odvrne Aleksander Potemkin in skoči na rob gondole.

Trenutek je stal še na robu, nato pa je skočil z velikim skokom na breg in odrine gondolo z nogo.

Lahna ladja se je nevarno zazibala, trenutek je izgledalo, da se bo prevrnila.

Vse to se je zgodilo tako nepričakovano in tako hitro, da je minilo precej časa, predno se je carica Katarini zopet povrnila prisotnost duha.

Z izbuljenimi očmi je strmel na obalo, kjer je stal Potemkin, potem pa je zavpila, kakor da bi se ji omračil um:

— On odhaja, — beži, — Aleksander, usmili se, — usmili se me, ti moraš biti moj, če hočeš, da bom živel! — Aleksander — Aleksander, — ostani, umrla bom, če boš odšel.

— Življenje za življenje, — odvrne Potemkin, — občuti še ti, kar je morala čutiti Elizabet.

In Potemkin je izginil med drevjem.

Gianettino pa je zaveslal in pripeljal gondolo na sredino jezera.

Voda se je penila pod udarci njegovih vesel, majhna ladja pa se je vedno bolj odmikala od obale.

144. POGlavJE

Gondolieri in carica

Katarina je sedela kakor omamljena.

Z rokami se je držala za glavo, njeni rdeči lasje pa so se razpeli in ji padali do pasu.

— Gianettino, — je vzkliknila Katarina naposled, ko se je zopet malo zavedla. — Gianettino, odpelji me na obalo! — Obrni, gospoda, ki je skočil iz gondole moram dohiteti!

Gianettino pa je veslal dalje in se ni niti zmenil za njeno povelje.

— Benečan, ali ne slišiš, kaj ti ukazujem? — je ježno zavpila

la carica, istočasno pa je pristavila:

— Ah, govorila sem ruski, ti pa tega ne razumeš!

Potem pa je rekla gondolierju italijanski:

— Gitnettino, odpelji me k obali!

— Ne morem, madona, — odvrne gondolier.

— Ne moreš? — Kaj pomeni to. Saj se ne voziva z jadralnic, da bi bila najina vrnitev od vina od vetra! Ti imaš vendar vesla!

— Da, da, — odvrne Gianettino mirno in hladnokrvno, — toda vesla niso moja!

— Niso tvoja? Ali govoriš v zagonetkah?

— Ne govorim v zagonetkah, lepa madona. — Ta vesla pripadajo gospodu, ki je pravkar skočil iz gondole na obalo.

Toda bolje je, da bom pošten, ker nočem lagati: ne smem vas peljati k obali, ker sem obljubil, da tega ne bom storil, za to pa sem dobil tudi mnogo denarja!

Katarina zavpije.

Sedaj je spregledala Potemkinov načrt. Opazila je, kako je gondola že daleč od obale.

— Poslušaj, Benečan, — reče Katarina, — dala ti bom tri tisoč rubljev, če me takoj odpelješ tja!

— Ne morem, lepa madona! — Pet tisoč!

— Niti za sto tisoč rubljev! — vzklikne Gianettino. — Gianettino je pošten človek!

— Človek, mar ne veš, kaj delaš? — nadaljuje carica Katarina in stopi k njemu, — ali se hočeš upropasti, ker se ne zmeniš za moja povelja?

— Ta človek je znorel! — zavpije Katarina. — V svoji naivnosti in nevednosti se drzne delati, česar se nobeden ne bi upal: meni ne pusti, da bi šla, kamor se mi zljubi!

Ko je Katarina govorila te besede, je hrepeneče gledala proti obali.

Tam se je Potemkin brez dvoma že nahajal v Elizabetinem objemu. Katarina se je stresla od jeze, ko je pomislila na to...

— Ukazujem ti, da obrneš! — je zavpila Katarina in ježno udarila z nogo ob tla čolnika.

Na obalo, ali si me razumel.

— Madona, ali želite, da bi vam zapel katero benečansko pesmico? — vpraša Gianettino.

— Molči, predrežnež! — Ali veš, kdo sem?

— Lepa dama ste in o tem ne bi nihče dvomil!

— Poslušaj mladenič, — izgubil boš glavo, — če me ne ubogaš, napraviš s tem zločin, ki ga kaznujejo s smrtjo. Govori, veš-li, kdo sem?

— Ne vem, madona! — odgovori Gianettino.

— Tedaj vedi in trepeči, nesrečnež, in uvidel boš, da te je človek, ki ti je ukazal, da se z menoj šališ, pogubil, kajti jaz sem Katarina, carica ruska.

Gianettino je sedaj potegnil vesla iz vode in se počasi vzravnal ter vstal.

Dolgo je gledal carico Katarino, potem pa je hladno odgovoril:

Odda se

Tri sobe se odda mali družini, ali pa posamezno fantom. — Vprašajte za naslov v uradu "Enakopravnosti".

ustavi
666 PREHLAD in VROČINO
TEKOCINA, TABLETI MAZILO, NOSNE KAPLJICE
prvi dan
Glasboval pa v 30 minutah

Pokusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na svetu.

— Če pa ste zares carica Katarina, potem se prav gotovo ne boste več vrnili na obalo!

Carica ni razumela smisla njegovih besed.

Ali je ta človek znorel, da se je drznil tako pogovarjati s Katarino, s carico rusko?

Mar ta nesrečnež ni vedel, da je treba carici reči samo eno edino besedo in vrgli ga bodo v najgloblje rusko temnico, iz katere ne bo nikdar več prišel?

Ali je morda še dvomil, da ga lahko ena sama njena beseda privede na morišče?

Kaj je dalo temu mladeniču toliko poguma, da se je upal tako govoriti?

Ta Gianettino je stal pred njo in jo meril s skoraj sovražnim pogledom. Njegove oči so se divje svetile, skrčil je pesti, kakor da bi hotel planiti na to lepo in zapeljivo ženo.

— Carica torej? — reče Gianettino s takšnim glasom, da se je Katarina nehote stresla.

— Zares, carica Katarina, ti sta ženska, ki si je osvojila prestol s prevaro, z umorom in z izdajo?

Priznati moram, da že dolgo nisem več veroval v Boga, kajti pripetila se mi je strašna nesreča: izgubil sem edino bitje, ki sem ga imel na svetu in ga ljubim z vso silo svoje duše! Sedaj pa vidim, da je le napravil čudež!

Sedaj vidim njo, ki sem jo doslej zaman iskal!

Hahaha, — slučaj si je dovolil z menoj majhno šalo. — sedaj stojiš pred menoj!

Ah, razen tega pa ni poleg naju nobene priče, — mar bi moglo nebo prisluškovati najinemu pogovoru? — Jezero, ali imaš ušesa, da bi naju slišalo?

Ne, ne — črni Gianettino je sam, popolnoma sam z mogočno rusko carico Katarino, — sedaj — sedaj — sedaj prične lahko najin ples!

— Norec! — zavpije carica. — Ukazujem ti, da me takoj odpelješ na suho! Tako! Če pa me takoj ne ubogaš...

— Da bi te ubogal? — odvrne Gianettino in se sklone kakor tigr, preden plane na svojo žrtev, — jaz Gianettino — misliš, da bi te jaz ubogal...

Hahahaha, ti me še ne poznaš!

Odkar živim, nisem še nikogar ubogal, razen Boga in svojih staršev, — nihče na svetu ni imel še pravice, da bi mi kaj ukazoval!

Poglej, Katarina, jaz sem siromak, — kljub temu pa sem ti sočasno bogatejši od tebe!

Vi bogataši sploh ne morete biti svobodni, paziti in ozirati se morate na sto tisoč stvari, tisoč neumnosti vas veže, da ne morete živeti tako, kakor bi hoteli. Če pa človek ničesar nima, ne more tudi ničesar izgubiti.

Jaz nimam ničesar — zato pa nosim v srcu svobodo — to pa sem vedno tako čutil, vedno sem bil svoboden — — radi tega nisem jaz ubogi Gianettino, ti pa mogočna carica Katarina, ne, jaz sem mogočnejši od tebe — — jaz sem tisti, ki bo ukazoval, ti pa, Katarina, se boš tresla pred mojimi ukazi — trepetala boš, kakor morda nisi še nikdar v svojem življenju trepetala!

— Oh, Bog, z norcem se nahajam sredi jezera! — zavpije carica Katarina.

Gianettino odpelje carico še dalje od obale, čeprav se tam ni nahajal noben človek, nikjer ni bilo žive duše. Okolica jezera je bila kakor izumrla.

Noč je bila tiha.

Katarina si zakrije obraz z obema rokama. Ona ni bila strahopetna in se ni bala nevarnosti.

Mnogokrat se je nahajala v skrajno nevarnem položaju, — nesreča je prežala nanjo od vseh strani.

Ljudje so jo že premnogokrat poskušali ubiti, že večkrat

je slišala, kako so ji krogle žvižgale okrog glave, kljub temu pa ni trepetala.

Sedaj pa se je lepa vladarica tresla.

Bila je prepričana, da se nahaja v gondoli s človekom, ki je neumen. — Benečanski gondolier je bil brez dvoma neumen!

Toda, ali ni sam priznal, da ga je Potemkin najel? Ali se ni namenoma tako obnašal?

Zakaj pa jo je peljal na sredino jezera?

Zakaj ji je dejal, da se več ne bo vrnila na obalo, ker je carica Katarina?

Katarina ni ničesar razumela.

Nekaj časa je primišljevala, če bi ne bilo boljše, če bi se vrgla v vodo. Bila je dobra plavalica in ne bi utonila.

Toda vedela je, da je bilo jezera v Carskojem selu zelo globoko. Le malokateri plavalec se je rešil iz valov tega jezera kajti voda je bila vedno izredno mrzla, tako da je mraz vsakomur preprečil plavanje.

Katarina je torej morala ostati v gondoli.

Nahajala se je v pesteh skrivnostnega gondolierja.

Gianettino je še vedno sedel na svojem mestu. Počasi je veslal, njegove ustnice so se premikale, — vendar pa se je Katarini zdelo, da ne govori, temveč da tiho poje neko pesem.

Ni geldal carice, ki je sedela njemu nasproti. Gledal je preko njene glave na površino jezera. Mladi Benečan se je prav dobro zavedal, da mu žrtev ne more pobegniti.

Obala okrog jezera je bila prazna, okolica pa, kjer sta se nahajala, je postajala vedno bolj romantična. — Skoraj do sredine jezera so kipele proti nebu mogočne skale, — ki so jih imenovali "Črne skale".

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročite se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še krepli in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

Med narodom so bile o teh skalah razširjene najrazličnejše pripovedke, — najbrž radi tega, ker je odtod skočil ž marsikateri samomorilec v vodo in v globočini je našel smrt.

Carica je vztrepetala, ko je videla, da je skrivnostni gondolier usmeril gondolo proti "Črnim skalam".

— Nazaj! — je zavpila carica Katarina. — Nazaj, — ukazuj mi! Ne razumeš?

Gianettino pa se je samo porogljivo zasmejal.

Pazljivo je motril pečine, kakor da bi se hotel prepričati, če

mu carica z drznim skokom ne more pobegniti.

Toda gondola je že bila daleč od obale, razen tega pa so bile skale tako strme, da bi nihče ne mogel po njih splezati na suho.

Ko se je prepričal, da je beg carice popolnoma nemogoč, je potegnil vesla iz vode in ju položil v gondolo.

— Sedaj sva sama, — reče gondolier, vstane in stopi k carici, — sedaj pa bodi tako dobra, mogočna carica ruska, in me poslušaj nekaj minut.

(Dalje prihodnjije)

SPITE TRDNO, VZIVAJTE VASO HRANO

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Mnogokrat odpravi neprebnost in zaprtnico

NAROČITE SI PROSTI VZOREC
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Pošljite mi brezplačni vzorec.
Ime
Naslov

PUBLIC Clothes Co. 6301-03 St. Clair

Prihranite si od \$8 do \$10 RAZPRODAJA--Gremo iz trgovine!

Nad 10 let je Public Clothes dajala dobro postrežbo, uljudno posluglo in fine obleke v najnovejših vzorcih in barvah.

HITITE! KUPITE SEDAJ! PRIHRANITE \$\$\$

SUKNJE

\$12.95 Vse volnene — pol ali celo pajsne, eno in dvo vrstne, vse mere, vse barve

OBLEKE

Eno in dvo vrstne. Vse barve in vzorci.

HITITE!

Moške delovne hlače 95c

Deške obleke 2 PAROMA HLAC 5.85

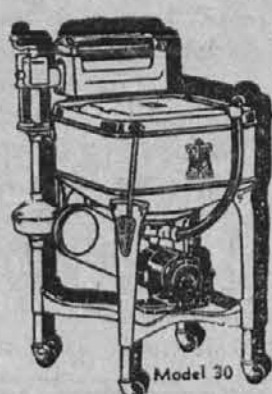
Odperto do 9. zvečer, ob sobotah do 10.

Je VELIKO VZROKOV da izberite MAYTAG

Skoro vsaki pralni stroj ima gotove odličnosti, toda ako hočete pralni stroj, ki vam nudi največ v udobnosti, pranju, nizkih stroških obratovanju in trpežnosti, izberite stroj, ki ga ima večina — lastujete Maytag.

Na naša lahka odplačila lahko lastujete Maytag, ravnotako lahko kot kateri drugi stroj.

Oglejte si nizko ceneni Model 110 Maytag za samo

\$69.50

KREMZAR FURNITURE

6806 ST. CLAIR AVE. ENdicott 2252
Odperto zvečer.

VOŽNJE ZA BOŽIČ VULCANIA REX

5. dec.—v Jugoslavijo 12. dec.—Via Genoa

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKTNJA PROGA

Pojdite v vašo domovino, po solnčni južni poti, najboljša pot po zimi. Poletno vreme in čisto morje se vam najbolj prilaga na ITALIAN LINE parnikih, parniki ki so neprekosljivi glede udobnosti in postrežbe na modernem potovanju po morju in poseben izdelani, da imate veselje potovati po JUŽNI POTI

SATURNIA VULCANIA

DIREKTNO V JUGOSLAVIJO

5. DECEMBRA — 9. JANUARJA — 20. FEBRUARJA

REX CONTE DI SAVOIA

VIA GENOA — 12. DEC. 16. JAN. 23. JAN.

Za informacije in rezervacije se obrnite na katerikoli agenta zastopnika ali v naš urad,

1000 CHESTER AVENUE, CLEVELAND, O.

Italian Line

V spomin

Prve obletnice kar je umrl naš ljubljeni nepoznani sin in brat

Adolph Srakar

UMRL JE DNE 24. NOVEMBRA, 1935.

Eno leto je minilo kar si ti zapustil nas, črna zemlja te pokriva, ran izbrisal ni še čas.

Bridki čas je bil ločitve ko za vedno si zaspal v srcu pa smo si želeli da bi še pri nas ostal.

Z Bogom dragi mirno spavaj rečno spanje v grobu tam! V raju svetem ta uživaj radost nam neznano vsem.

Žalujemo: John in Frances, starši; Frank, brat; Alice, por. Laurich in Frances, sestr.